

Resu CLT/CH/ITH

Le 26 MARS 2015

№ 0261

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси
Маданият ва спорт ишлари вазирлиги
Республика халқ ижодиёти ва маданий-
маърифий ишлар илмий-методик
маркази директори

А.Хайдаров

2015 йил "15" март

**Ўзбекистон номоддий маданий мерос объектларининг янгиланган
МИЛЛИЙ РЎЙХАТИ**

Т.р.	НММ объекти рақами	НММ объекти номи
Ўзликни намоён этишнинг оғзаки шакл ва анъаналари		
1	01.01	Афсона ва ривоятлар
2	01.02	Эртақлар
3	01.03	Достонлар
4	01.04	Мақол ва маталлар
Ижрочилик санъати		
	02.01	Мақомчилик санъати
5	02.01.01	Шашмақом
6	02.01.02	Хоразм мақомлари
7	02.01.03	Фарғона- Тошкент мақомлари
8	02.01.04	Дутор сурнай йўллари
9	02.01.05	Феруз
10	02.01.06	Ушшоқлар
11	02.02	Бахшичилик санъати
	02.03	Мумтоз ашула йўллари
12	02.03.01	Катта ашула
13	02.03.02	Сувора
14	02.03.03	Накш
15	02.03.04	Мумтоз ашула ва ялла
16	02.03.05	Тановар
	02.04	Кўшиқчилик санъати (амалий ва ноамалий)
17	02.04.01	Мавриги
18	02.04.02	Қарсак
19	02.04.03	Маросим кўшиқлари
20	02.04.04	Халфачилик
	02.05	Рақс санъати
21	02.05.01	Хоразм рақслари – Лазги
22	02.05.02	Бухоро рақслари
23	02.05.03	Сурхон рақслари
24	02.05.04	Фарғона водийси рақслари
	02.06	Томоша санъати
25	02.06.01	Дорбозлик
26	02.06.02	Аския

27	02.06.03	Масхарабозлик
28	02.06.04	Кўғирчокбозлик
29	02.06.05	Халқ ўйинлари (болалар ва катталар)
Жамиятнинг урф-одат маросим ва байрамлари		
	03.01	Оилавий маросимлар
30	03.01.01	Бешик тўй
31	03.01.02	Суннат ёки хатна
32	03.01.03	Мучал тўй
33	03.01.04	Никоҳ
34	03.01.05	Палов маданияти ва анъаналари
35	03.01.06	Юз очди маросими
	03.02	Мавсумий маросимлар
36	03.02.01	Наврўз
37	03.02.02	Сумалак сайли
38	03.02.03	Бойчечак биринчи гул маросими
39	03.02.04	Рамазон
Табиат ва қонот билан боғлиқ урф-одатлар		
	04.01	Йил фасли билан боғлиқ
40	04.01.01	Ёмғир, қор ва шамол чақириш
	04.02	Маданий муҳит
41	04.02.01	Бойсун туманининг маданий муҳити
42	04.02.02	НММ муҳофазасида маҳалла тажрибаси
43	04.03	Анъанавий табобат
44	04.04	Чорвачилик, деҳқончилик ва боғдорчилик билан боғлиқ билим ва кўникмалар
Анъанавий ҳунармандчилик билан боғлиқ билим ва кўникмалар		
45	05.01	Зардўзлик
46	05.02	Кандакорлик
47	05.03	Гиламчилик
48	05.04	Дўппидўзлик
49	05.05	Кўғирчоксозлик
50	05.06	Кулолчилик
51	05.07	Ганчкорлик
52	05.08	Ёғоч ўймакорлиги
53	05.09	Каштачилик

Regu CLT / CIH / ITH

Le 26 MARS 2015

N° 0267

“APPROVED”

A. Khaydarov, Director,
Republican Scientific-Methodological
Center for Folk Art

16 March 2015

**NATIONAL ICH LIST
of the Republic of Uzbekistan**

No.	Number of ICH element	Name of ICH element
Oral traditions and expressions		
1.	01.01	Myths
2.	01.02	Legends
3.	01.03	Doston
4.	01.04	Proverbs and Parables
Performing arts		
	02.01	<i>Maqom</i> art
5.	02.01.01	<i>Shashmaqom</i>
6.	02.01.02	<i>Khorazm maqoms</i>
7.	02.01.03	<i>Ferghana-Tashkent maqoms</i>
8.	02.01.04	Dutar-surnay style
9.	02.01.05	<i>Feruz</i>
10.	02.01.06	<i>Ushshoq</i>
11.	02.02	Story-telling art of <i>Bakhshi</i>
	02.03	Uzbek classical music style
12.	02.03.01	<i>Katta ashula</i>
13.	02.03.02	<i>Suvora</i>
14.	02.03.03	<i>Naqsh</i>
15.	02.03.04	Uzbek classical music and <i>yalla</i>
16.	02.03.05	<i>Tanovar</i>
	02.04	Singing art
17.	02.04.01	<i>Mavrigi</i>
18.	02.04.02	<i>Qarsak</i>
19.	02.04.03	<i>Ceremonial songs</i>
20.	02.04.04	<i>Khalfachilik</i>
	02.05	Dancing art
21.	02.05.01	Khorazm dance – <i>lazgi</i>
22.	02.05.02	Bukhara dance
23.	02.05.03	Surkhon dance
24.	02.05.04	Ferghana Valley dance
	02.06	

		Hkjyhkryurryur7r57yPerformance art
25.	02.06.01	<i>Dorbozlik</i> (rope-walking)
26.	02.06.02	<i>Askiya</i>
27.	02.06.03	<i>Maskharaboz</i> art (clown)
28.	02.06.04	<i>Qoghirchoqbozlik</i> (Puppetry)
29.	02.06.05	Folk games
Social practices, rituals and festive events		
	03.01	Family rituals
30.	03.01.01	<i>Beshik</i> ceremony
31.	03.01.02	<i>Sunnat</i> or <i>khatna</i> (circumcision ceremony)
32.	03.01.03	<i>Muchal</i> birthday ceremony (according to twelve-year calendar cycle)
33.	03.01.04	<i>Nikoh</i> (wedding ceremony)
34.	03.01.05	Palov culture and tradition
35.		<i>Yuz ochdi</i> ceremony
	03.02	Seasonal rites
36.	03.02.01	<i>Navruz</i>
37.	03.02.02	<i>Sumalak</i> festivity
38.	03.02.03	First snowdrop blossoming ceremony
39.	03.02.04	<i>Ramazon</i>
Knowledge and practices concerning nature and the universe		
	04.01	Seasonal rites
40.	04.01.01	Ceremonies calling for rain and wind
	04.02	Cultural spaces (reserves)
41.	04.02.01	Cultural Space of Boysun
42.	04.02.02	The Role of Mahalla in ICH safeguarding
43.	04.03	Traditional medicine
44.	04.04	Knowledge and skills related to cattle breeding, gardening and farming
Traditional craftsmanship		
45.	05.01	Gold embroidery
46.	05.02	Patchwork
47.	05.03	Carpet-weaving
48.	05.04	Skullcap embroidery
49.	05.05	Puppet-making
50.	05.06	Pottery
51.	05.07	Gypsum carving
52.	05.08	Wood carving
53.	05.09	Majolica art

**Зудлик билан муҳофаза остига олиниши лозим бўлган номоддий
маданий мерос объектларининг рўйхати**

1. Достончилик санъати
2. Кўбиз ижрочилиги

**ЮНЕСКОнинг Инсоният номоддий маданий мероси репрезентатив
рўйхатига тавсия этилиши режалаштириладиган объектлар рўйхати**

1. Бешик билан боғлиқ урф-одатлар
2. Халфачилик
3. Бахшичилик
4. Палов маданияти ва анъаналари

**ЮНЕСКОнинг Номоддий маданий мерос муҳофазасига оид энг яхши
тажрибалар реестрига киритиш учун тавсия этиладиган ҳужжатлар
рўйхати**

1. “Маҳаллада номоддий маданий меросни муҳофаза қилиш ва авлоддан-авлодга етказишда Ўзбекистон модели”.
2. “Марғилон ҳунармандчилик маркази тажрибаси”.

**List of ICH
in need of urgent safeguarding**

1. *Doston* story-telling art
2. *Qobiz* performing

**ICH elements recommended for inclusion into the UNESCO's Representative
List of Intangible Cultural Heritage of Humanity**

1. *Beshik* ceremony
2. *Khalfachilik*
3. Story-telling art of *Bakhshi*
4. *Palov* culture and tradition

**List of documents recommended for inclusion into the UNESCO registry of
the best experiences in Intangible Cultural Heritage safeguarding**

1. Uzbekistan model of ICH safeguarding and transferring to younger generations in Mahallas
2. Experience of the Margilan Craft Center

Ўзбекистон номоддий маданий мерос объектлари янгиланган миллий рўйхатидан кўчирма

03.01.05 Палов маданияти ва анъаналари

Палов маданияти ва анъаналари Ўзбекистоннинг барча худудларида кенг тарқалган бўлиб, ҳар бир оила, маҳалла ва гузарлар, ошхона ва чойхоналарда амалга оширилади. Элемент кўп асрлик тарихга эга бўлиб, унинг асосий моҳияти оилавий ва жамоавий урф одатларни ҳамда яқин қўшничилик маданиятларини мустаҳкамлайди. Элемент маънавий-маърифий аҳамиятга эга бўлиб инсонларни жипслаштиради. Қолаверса, жамиятдаги ижтимоий гуруҳлар ва турли хил қатламлар ўртасида маданий мулоқотни мустаҳкамлаш учун хизмат қилади.

Элемент инсонларнинг бутун умри давомида ҳамроҳлик қилади. Элемент инсонларнинг барча маросимларида намоён бўлиб, жумладан, боланинг дунёга келиши (ақиқа оши), ўғил болаларнинг суннат тўйи (суннат тўйи оши), совчилик (фотиҳа тўйи оши), қиз узатиш (қиз оши, хотин оши), никоҳ тўйи маросими (никоҳ оши), никоҳ тўйидан сўнг куёв жўралар учун (куёв оши), фарзанд дунёга келиши билан боғлиқ «бешикка солиш» маросими (бешик тўйи оши) ва дафн маросимлари билан боғлиқ ошлар (эхсон ошлари).

Буюк Ипак Йўли давридан ҳозирги кунгача сақланиб келаётган бағрикенглик ва меҳмондўстлик каби хусусиятлар элементнинг асосини ташкил этади.

Элемент инсонларда маданий ўзига хослик хиссини шакллантириб, анъанавий қадриятларига содиқлигини белгилайди.

Палов маданияти ва анъаналари билан боғлиқ урф-одатлар, удум ва маросимларни сақлаш ва уларни тарғиб этиш бўйича Ўзбекистон ошпазлар уюшмаси, Ҳалқаро ўзбек пазандачилик санъати маркази ташкил этилган бўлиб, кенг қамровли муҳофаза ва тарғибот ишлари амалга ошириб келинмоқда. Элементнинг илмий ва амалий даражада ўрганилиши ҳамда ОАВ ларида кенг ёритилиши натижасида унинг яшовчанлиги таъминланади.

03.01.05. Palov culture and tradition

Palov culture and tradition are widely spread over the whole territory of Uzbekistan and practiced in every family, mahalla, guzar, oshkhona and choykhona. The element is a centuries-old phenomena and its quintessence is based on its function of strengthening the family and community customs and culture of close neighborhood. The element carries cultural and spiritual value and develops close ties among people. Moreover it contributes to strengthening of cultural communication between social groups and strata.

The element accompanies people throughout their lifetime. The element exists in the ceremonies on all occasions including birth of a child (aqiqa oshi), circumcision of young boys (sunnat to'yi oshi), matchmaking (fotiha to'yi oshi), marriage (qiz oshi, khotin oshi), wedding ceremony (nikoh oshi), for the friends of bridegroom after the wedding ceremony (kuyov oshi), "beshikka solish" (putting the baby to a cradle) ceremony (beshik to'yi oshi) and funeral (ehson oshi).

Such particular qualities as tolerance and hospitality retained since The Great Silk Road times to the present days make the basis of the element.

The element shapes the sense of cultural identity and identifies commitment to the values.

The Association of Cooks of Uzbekistan and International Center of Uzbek Culinary Art are established in order to safeguard the customs, traditions and ceremonies related to Palov culture and tradition and they have been carrying out a series of works on safeguarding, advocacy and promotion. Viability of the element will be secured via holding scientific and practical studies on the element and media coverage.